

**GREEN DEAL
A ENERGETICKÁ
BEZPEČNOST**

Snížení cen, posílení solidarity a bezpečnosti dodávek energie

Návrh nařízení Rady o posílení solidarity prostřednictvím lepší koordinace nákupu plynu,
přeshraničních výměn plynu a spolehlivých referenčních cen

Legislativní návrh KOM(2022) 549

Rostoucí náklady na energii vedou ke snížení kupní síly občanů a ke ztrátě konkurenceschopnosti podniků.

Cíl

- zabránit prudkému nárůstu cen a cenové manipulaci
- zajistit větší transparentnost a stabilitu trhu
- snížit poptávku
- zajistit alternativní dodávky
- zajistit spravedlivé ceny a toky plynu i v krizové situaci
- návrh vychází z již zavedených opatření
- urychlit zavádění obnovitelných zdrojů energie
- omezit dopad cen elektřiny pro spotřebitele prostřednictvím inframarginálního cenového stropu a solidárního odvodu pro společnosti využívající fosilní paliva
- posílit solidaritu v případě skutečného stavu nouze a nedostatku dodávek plynu
- omezit volatilitu cen plynu a elektřiny
- pro ceny plynu stanovit spolehlivé referenční hodnoty
- sdružovat poptávku po množství plynu, které odpovídá 15 % cílů v oblasti skladování plynu.

Solidarita mezi zeměmi EU je nejlepší pojistkou proti nedostatku dodávek.

SOUČASNÁ SITUACE

- ruské dodávky paliv se výrazně snížily
- v září 2022 dosahoval podíl dodávek ruského plynu dopravovaného plynovody 9 %
- při zahrnutí LNG 14 % (oproti 41 % a 45 % v roce 2021)
- dovoz zkapalněného zemního plynu (LNG) se zvýšil na 32 % veškerého dovozu plynu do EU
- zásobníky plynu v EU jsou naplněny z 94,8 % (listopad 2022)

Nová opatření posílí solidaritu v případě skutečného stavu nouze a nedostatku dodávek plynu, zajistí lepší koordinaci společného nákupu plynu, omezí volatilitu cen plynu a elektřiny a pro ceny plynu stanoví spolehlivé referenční hodnoty.

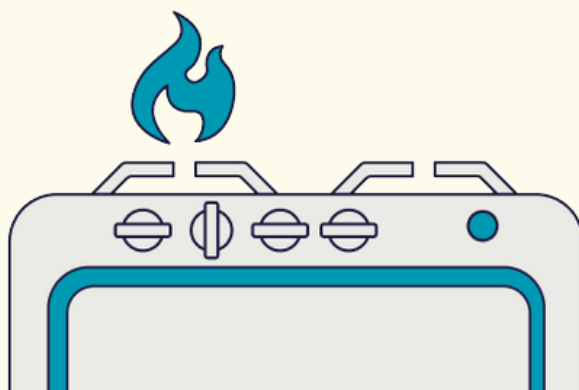
POSTUP

- společnosti v zemích EU (a partneři Energetického společenství: Albánie, Bosna a Hercegovina, Kosovo, Severní Makedonie, Gruzie, Moldavsko, Černá Hora, Srbsko, Ukrajina) mají stanovit potřeby dovozu plynu
- EU má vypočítat agregovanou poptávku, identifikovat celkové potřeby a najít dodavatele

Hlavní prvky nařízení

1) společný nákup

- pravidla mají umožnit členským státům a energetickým podnikům, aby společně nakupovaly plyn na světových trzích
- společný nákup plynu ve dvou fázích: agregace poptávky a společný nákup
- sdružováním poptávky na úrovni EU se zajistí, aby země EU měly při nákupu na světových trzích lepší vyjednávací pozici a aby spolu členské státy nesoupeřily nabízením vyšší ceny

2) nová referenční hodnota pro ceny plynu

- Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER) má vypracovat novou doplňkovou referenční cenu, která by měla zajistit stabilní a předvídatelné stanovení cen pro transakce s LNG
- nová referenční hodnota má být k dispozici do 31. 3. 2023
- důvodem je, že mnoho smluv o dodávkách plynu v EU je indexováno podle hlavní evropské burzy zemního plynu TTF (Title Transfer Facility) – virtuální platforma pro obchodování s plynem
- TTF slouží jako hlavní reference pro stanovení ceny plynu ve velkoobchodních smlouvách, která pak určuje ceny na maloobchodních trzích, ale přesně neodráží cenu transakcí s LNG v EU
- nařízením má být zaveden cenový limit pro transakce, které jsou v rámci TTF prováděny

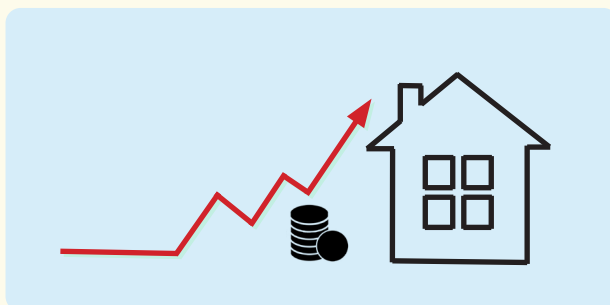
3) další solidární opatření

- standardní pravidla solidarity mezi členskými státy v případě výpadků dodávek
- rozšíření povinnosti solidarity vůči členským státům, které nemají přímé propojení plynovodem, aby solidaritu projevily rovněž ty členské státy, jež disponují zařízeními LNG
- návrh na vytvoření mechanismu pro přidělování plynu členským státům zasaženým mimořádnou situací v oblasti dodávek plynu na regionální či unijní úrovni
- členské státy, které solidární pomoci využijí, pokryjí tržní cenu plynu i náklady na soudní nebo rozhodčí řízení a další nepřímé náklady, včetně náhrady finančních nebo jiných škod vzniklých v důsledku snížení odběru u zákazníků (za předpokladu, že nepřímé náklady nepřesáhnou 100 % ceny plynu)

Základní spotřeba u chráněných zákazníků (například vytápění vnitřních prostor v domácnostech, školách a nemocnicích) bude zajištěna za všech okolností. Členské státy budou mít možnost stanovit, co má být považováno za spotřebu plynu, která není nezbytně nutná.

DŮSLEDKY

- koneční uživatelé by měli mít zajištěny dodávky plynu
- Komise má ve spolupráci s členskými státy pokračovat ve snaze omezit dopad vysokých cen plynu na ceny elektřiny
- Rada by měla mít možnost stanovit maximální cenu plynu v regionu, který se dostal do nouze, a přidělovat dostupné kapacity plynu členským státům postiženým tímto stavem nouze na regionální nebo unijní úrovni

Možnost využít mechanismus společného nákupu k dovozu ruského plynu přiváděného plynovody je výslovně vyloučena.